E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

SIFILITIK INFEKTSIONDA ORGANLAR ZARARLARINI MOLEKULAR MARKERLARINI KO'RSATISH USULINING SAMARALINI BAHOLANISH.

Baratova Mavjuda Raimovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti teri va tanosil kasalliklari kafedrasi assistenti

Annotation: In this article, an attempt was made to reveal the main reasons for the development of a method for indicating molecular markers of organ lesions in syphilitic infection based on the chromato-mass spectrometric analysis of biological fluids and tissues of the body of a patient with syphilis. To carry out scientific work, the author conducted a study of biological material (blood, cerebrospinal fluid, urine) obtained from 152 patients with syphilis aged 15 to 60 years (men 45.5 women - 55.5%) using GC-MS analysis methods. The problem in question is still little studied, therefore, requires more thorough research.

Key words: Molecular markers, syphilitic infection, spectrometric analysis.

Annotatsiya: Ushbu maqolada bemor tanasining biologik suyuqliklari va to'qimalarining xromato-mass-spektrometrik tahliliga asoslangan sifilitik infektsiyada organlarning lezyonlarining molekulyar belgilarini ko'rsatish usulini ishlab chiqishning asosiy sabablarini aniqlashga harakat qilindi. sifilis bilan. Ilmiy ishlarni amalga oshirish uchun muallif GC-MS tahlil usullaridan foydalangan holda 15 yoshdan 60 yoshgacha bo'lgan sifilisli 152 bemordan (erkaklar 45,5 ayollar - 55,5%) olingan biologik materialni (qon, miya omurilik suyuqligi, siydik) o'rganishni o'tkazdi. Ko'rib chiqilayotgan muammo hali ham kam o'rganilgan, shuning uchun chuqurroq tadqiqotni talab qiladi.

Kalit so'zlar: Molekulyar markerlar, sifilitik infektsiya, spektrometrik tahlil.

Kirish: Dunyo bo'ylab jinsiy yo'l bilan yuqadigan infektsiyalar (STI) sonining ko'payishi kuzatildi. Barcha STIlar orasida sifilis eng muhim hisoblanadi. Rospotrebnadzor organlarining ma'lumotlariga ko'ra, 2001 yilda sifilis bilan kasallanish Rossiya Federatsiyasida 240 ming holatni tashkil etdi. Mamlakatda epidemiologik vaziyat nihoyatda keskinligicha qolmoqda. Ayniqsa, sifilisning yashirin shakllari sonining ko'payishi va buning natijasida asab tizimi va ichki organlarning sifilitik lezyonlari holatlarining ko'payishi tashvish uyg'otadi. Erta yashirin sifilis kech va hisobga olinmaganga qaraganda ancha tez-tez qayd etila boshlandi va sifilisning yashirin shakli bilan og'rigan barcha bemorlarning 60-96 foizini tashkil qiladi. Rossiya Federatsiyasida erta yashirin sifilisning ulushi 1997 yildan 2007 yilgacha 1,2 baravar oshdi. Kech latent sifilisni qayd etish chastotasi 6 barobar kamaydi.

Sifilis va uning a'zolarining shikastlanishini erta tashxislash muammosi doimo keskin bo'lib kelgan, chunki ko'p hollarda markaziy asab tizimidagi sifilitik jarayon asemptomatikdir va aniq klinik belgilarga ega emas.

21-asr tibbiyoti molekulyar tibbiyotdir. Molekulyar tibbiyotning asosiy postulati har bir kasallik, tananing har bir patologik ko'rinishi uchun ham kasallik tashxisi uchun, ham dorivor ta'sir ko'rsatish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan molekulyar maqsad mavjudligi haqidagi pozitsiyasidir. Zamonaviy texnik va instrumental ishlanmalardan foydalanish molekulyar diagnostika imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytiradi. Zamonaviy texnologiyalarga asoslangan molekulyar diagnostika va sifilitik infektsiyaning borishini bashorat qilish usullari, xususan, sifilis bilan og'rigan bemorlarning biologik materialining gaz xromatografiyasi va

massa spektrometriyasi (GC-MS) sifilis va uning yashirin shakllarini tashxislashning murakkab muammolarini hal qilishi mumkin. organlarning shikastlanishi.

Maqsad: sifilis bilan og'rigan bemorning tanasining biologik suyuqliklari va to'qimalarining xromatomassa-spektrometrik tahliliga asoslangan sifilitik infektsiyada organlarning shikastlanishining molekulyar belgilarini ko'rsatish usulini ishlab chiqish.

Materiallar va usullar. 15 yoshdan 60 yoshgacha bo'lgan sifilisli 152 bemordan (erkaklar 45,5 ayollar - 55,5%) olingan biologik material (qon, miya omurilik suyuqligi, siydik) GC-MS usullari yordamida o'rganildi. 1-rasm.

Natijalar va muhokama: 145 bemorda periferik qonning GC-MS tahlili, 72 bemorda siydikning GC-MS tahlili, 17 bemorda miya omurilik suyuqligining GC-MS tahlili o'tkazildi. 152 bemordan 121 bemorda ijobiy serologik testlar (RPHA, RP, RIF, Elishay) aniqlandi, 31 bemorda salbiy. 2-rasm

17 bemorda (11,2%) asab tizimining zararlanishi (neyrosifilis) aniqlangan; genitouriya tizimining zararlanishi (sistit, uretrit, pielonefrit) - 16 bemorda (10,5%); teri va shilliq pardalarning shikastlanishi - 25 bemorda (16,3%). Guruch. 3.

Xromatografik tadqiqot usullarini nazorat qilish sifatida biologik suyuqliklarning xromatografik xususiyatlari boshqa patologik sharoitlarda o'rganildi: jarrohlik sepsis (27 bemor), sil kasalligi (21 bemor), jigar exinokokkoz (15 bemor).

GC-MS tahlilining diagnostik imkoniyatlari uchta yo'nalishda qo'llanildi: 1) lipid, uglevod va aminokislotalar komponentlarini aniqlash bilan bemorlarning qon zardobidagi metabolizmdagi biokimyoviy o'zgarishlarni tahlil qilish; 2) organlarning shikastlanishining molekulyar belgilari, xususan, asab tizimi (miya), buyraklar va terining shikastlanish belgilari; 3) mikroblar - laktonlar, xinolonlar va borning furan efirlari tomonidan "kooperativ sezgirlik" ni amalga oshirish uchun signal birikmalarini ko'rsatish.

Tadqiqot davomida sifilisdagi organ lezyonlarining (CNS, buyraklar, teri va shilliq pardalar) molekulyar belgilari aniqlandi. Organ lezyonlarining molekulyar belgilari bo'yicha GC-MS tadqiqotlarining axborot mazmuni sifilisning umumiy qabul qilingan klinik va laboratoriya ko'rsatkichlariga nisbatan yuqori ekanligi ko'rsatildi. Birinchi marta sifilis bilan og'rigan bemorlar va boshqa yuqumli va parazitar patologiyalari (sil, jarrohlik sepsis, echinokokkoz va boshqalar) bilan og'rigan bemorlarda biologik suyuqliklarning xromatografik xususiyatlarining qiyosiy tahlili o'tkazildi. Tadqiqot natijasi sifatida "Sifilisda markaziy asab tizimidagi o'zgarishlarni laboratoriya diagnostikasi usuli" va "Sifilisdagi buyraklarning yuqumli patologiyasini laboratoriya diagnostikasi usuli" ishlab chiqildi.

Xulosa: Organ lezyonlarining molekulyar belgilarining GC-MS ko'rsatkichlari uchun ishlab chiqilgan mezonlar yuqori darajadagi diagnostik sezuvchanlik, diagnostik o'ziga xoslik, ijobiy va salbiy diagnostika prognozlash qobiliyatiga ega va sifilis uchun laboratoriya diagnostika mezonlari sifatida ishlatilishi mumkin.

Adabiyotlar:

1. Abdullaev X. D. et al. EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF GENITAL CANDYLOMAS //Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 1. – №. 02. – C. 16-19.
2. Абдуллаев Х. Д. и др. Определение цитокинового статуса у больных с псориазом на фоне стандартного лечения //Общество и инновации. – 2020. – Т. 1. – №. 1/S. – С. 625-629.
3. Ахмедова М. М., Абдуллаев Х. Д., Камолова М. И. ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ ОНИХОМИКОЗОВ У ВЗРОСЛЫХ //BARQARORLIK VA

YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 186-190.
4. Тошев С. У., Аширов З. Ф., Абдуллаев Х. Д. ЛЕЧЕНИЕ ВИТИЛИГО 308-нм ЭКСИМЕРНЫМ ЛАЗЕРОМ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 240-243.
5. Davlatovich A. X., Xaydarjonovna X. S., Raximjon N. S. JYBYK BILAN BO'LGAN PROSTATITNI DAVOLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH //БАРҚАРОРЛИК ВА ЕТАКЧИ ТАДҚИҚОТЛАР ОНЛАЙН ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ. – 2022. – С. 359-361.
6. Ахмедова М., Расулова Н., Абдуллаев Х. Изучение парциальных функций почек у детей раннего возраста с нефропатией обменного генеза //Журнал проблемы биологии и медицины. – 2016. – №. 2 (87). – С. 37-40.
7. Нарзикулов Р. и др. Принципы терапии у женщин больных гонореей ассоциированные иппп //Журнал вестник врача. – 2019. – Т. 1. – №. 1. – С. 99-102.
8. Нуруллаева А. А., Рахматова А. Х., Абдуллаев Х. Д. ЗНАЧЕНИЕ МИКРОБНОГО ОБСЕМЕНЕНИЯ КОЖИ ПРИ НЕКОТОРЫХ ЗУДЯЩИХ ДЕРМАТОЗАХ //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2019. – С. 125-125.
9. Abdullaev X. D. et al. EXPERIENCE OF USING THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF PATIENTS FOCAL SCLERODERMA //ResearchJet Journal of Analysis and Inventions. – 2021. – Т. 2. – №. 03. – С. 60-63.
10. Абдуллаев Х. Д., Собиров М. С., Жумаева Д. Х. НЕРВНО-ПСИХИЧЕСКИЙ СТАТУС У БОЛЬНЫХ СЕБОРЕЕЙ //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2018. – С. 115-116.
11. Ахмедов Ш. К. и др. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ ИЗОТРЕТИНОИНА ПРИ ЛЕЧЕНИИ УГРЕВОЙ БОЛЕЗНИ //Академический журнал Западной Сибири. – 2015. – Т. 11. – №. 1. – С. 56-56.
12. Абдуллаев Х., Толибов М. Allergodermatozlar bilan bog’liq bo'lgan vulgar acneni kompleks davolash Samaraligini o'rganish //Журнал гепато-гастроэнтерологических исследований. – 2021. – Т. 2. – №. 3.2. – С. 73-74.
13. Davlatovich A. X., O’gli A. B. X., O’gli I. A. S. BOLALARDA GENITAL GERPESNI DAVOLASH SAMARADORLIGINI BAHOLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 367-369.
14. Абдуллаев Х. Д. и др. ЛАЗЕР В ЛЕЧЕНИИ ВИТИЛИГО //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 495-500.
15. Xolmurodovich D. J., Umidovich N. T., Davlatovich A. X. CLINIC COURSE OF NONSPECIFIC PNEUMONIA //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 510-513.
16. Davlatovich A. X. et al. USING IMMUNOMAX AND 0.1% TACROLIMUS OINTMENT IN THE TREATMENT OF VITILIGO //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 559-562.
17. Davlatovich A. X. et al. EVALUATION OF THE GENERAL SOMATIC STATUS OF PATIENTS WITH VITILIGO BASED ON THE DETERMINATION OF THE CONTENT OF NATURAL ANTIBODIES TO VARIOUS ORGANIS AND TISSUES OF THE BODY //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 472-476.
18. Davlatovich A. X. DETERMINATION OF GENE ACTIVITY IN VITILIGO PATIENTS //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 451-454.
19. Xolmurodovich D. J., Orifovich R. S., Davlatovich A. X. FEATURES OF THE MICROELEMENT STATUS FOR THE DEVELOPMENT OF ATOPIC DERMATITIS IN CHILDREN //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – С. 447-450.

20. Hikmatovich I. N. et al. The use of Fungite in the Local Treatment of Genital Herpes //International Journal of Innovative Analyses and Emerging Technology. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 231-232.
21. Davlatovich A. X., Orifovich S. D., Baxtiyorovich A. S. Studying the Relationship of Local Immune Status and the Course of Burn Disease //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 679-682.
22. Davlatovich A. X. VAGINAL TRIXOMONADLAR SHTAMMASINI TRIXOPOLGA VA XIMOTRIPSIN BILAN BILAN SEZGICHLIGINI ANIQLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 645-647.
23. Salamova L. A. et al. Evaluation of the effectiveness of the drug gepon in the treatment of genital candylomas. – 2021.
24. Iskandarovna K. M. SIFILISNING IMMUNOASSAY SHAKLLARI //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 534-536.
25. Iskandarovna K. M. et al. Assessment of the Quality of the Treatment and the Probability of Recurrence of Warts in Children Using Groprenosin //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 221-226.
26. Iskandarovna K. M. et al. Quality Evaluation of the Efficiency of the Drug" Roaccutan" in the Treatment of Patients with Acne //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 241-245.
27. Iskandarovna K. M., Dilshodovna A. D., Adxamovna A. A. Impact of Socio-Hygienic Conditions of Life on the Health of Students //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 644-646.
28. Iskandarovna K. M. et al. Comprehensive Assessment of the Levels of Somatic Health and Disturbances of Adaptation Reserves in Medical Students //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – T. 3. – №. 5. – C. 641-643.
29. Iskandarovna K. M., Alamovich K. A., Rabbimovich N. A. Treatment of Urethrogenic Prostatitis Associated with Chlamydia Infection //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 44-46.
30. Iskandarovna K. M., Buribaevna I. S., Azamovna A. N. Immunoassay Forms of Syphilis //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2021. – T. 1. – №. 5. – C. 47-49.
31. Davlatovich A. X. VAGINAL TRIXOMONADLAR SHTAMMASINI TRIXOPOLGA VA XIMOTRIPSIN BILAN BILAN SEZGICHLIGINI ANIQLASH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – C. 645-647.
32. Abdullaev X. D. et al. EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE DRUG GEPON IN THE TREATMENT OF GENITAL CANDYLOMAS //Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 1. – №. 02. – C. 16-19.

WORDLY KNOWLEDGE